

ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δευτέρα 20 Νοεμβρίου 2017

Σε κατάσταση αναμονής οι προστατευόμενες περιοχές:

Θετικά στοιχεία αλλά και προβληματισμός για το νομοσχέδιο του ΥΠΕΝ

Παρά τα θετικά σημεία που περιέχει το σχέδιο νόμου για τις προστατευόμενες περιοχές που τέθηκε σε διαβούλευση από το ΥΠΕΝ, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις επισημαίνουν τον κίνδυνο να παραμείνει μετέωρο το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών.

Σε κοινή τους τοποθέτηση, οι περιβαλλοντικές οργανώσεις Αρκτούρος, ΑΡΧΕΛΩΝ, Δίκτυο Μεσόγειος SOS, Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, Καλλιστώ, MEDASSET, MOm, ANIMA, WWF Ελλάς αξιολογούν τα θετικά και αρνητικά σημεία του νομοσχεδίου. Διαπιστώνουν κατ' αρχήν με ανακούφιση ότι λίγο πριν την εκπνοή της διάρκειας ζωής τους, μέχρι το τέλος του έτους, οι φορείς διαχείρισης επιφορτίζονται με κεντρικό ρόλο στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών, ανατρέποντας παλαιότερους σχεδιασμούς για καταργήσεις και συγχωνεύσεις.

Οι 35 φορείς διαχείρισης, 28 υφιστάμενοι και 7 νέοι, που προβλέπονται από το σχέδιο νόμου θα καλύπτουν σχεδόν όλο το δίκτυο των περιοχών Natura 2000, συμπεριλαμβανομένων επικείμενων επεκτάσεων του. Η πρόβλεψη αυτή αποτελεί σημαντικό βήμα προόδου, καθώς μέχρι σήμερα λιγότερο από το ένα τρίτο των περιοχών Natura 2000 εντασσόταν στην αρμοδιότητα κάποιου από τους 28 υφιστάμενους φορείς διαχείρισης. Ιδιαίτερα θετικό στοιχείο στο νέο νομοσχέδιο αποτελεί, επίσης, η ρητή πρόβλεψη της κάλυψης της λειτουργίας τους από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ετήσια βάση.

Έντονος όμως παραμένει ο προβληματισμός των 11 οργανώσεων για την επί της ουσίας λειτουργία των προστατευόμενων περιοχών, τόσο στο αμέσως επόμενο διάστημα όσο και στο μέλλον.

Ο προβληματισμός των οργανώσεων εδράζεται στο γεγονός ότι το σύστημα προστατευόμενων περιοχών θα βρίσκεται σε μεταβατική φάση λειτουργίας, τουλάχιστον για τον επόμενο χρόνο, χωρίς όμως το σχέδιο νόμου να περιγράφει επαρκώς την τελική μορφή του συστήματος.

Συγκεκριμένα:

- 1) Στο σχέδιο νόμου δεν προβλέπεται οργανόγραμμα και στελέχωση με επαρκές, κατάλληλο και τακτικό προσωπικό, ώστε οι ΦΔΠΠ να μπορέσουν να ανταποκριθούν στο απαιτητικό έργο τους.
- 2) Αν και η ένταξη ποσού για τη λειτουργία των φορέων διαχείρισης στον τακτικό προϋπολογισμό του υπουργείου αποτελεί πολύ θετική εξέλιξη, εντούτοις αυτή θα αφορά στο 2019, στην καλύτερη περίπτωση. Για το 2018 η μισθοδοσία των φορέων διαχείρισης θα προέρχεται και πάλι από το Πράσινο Ταμείο, όπως το 2016 και το 2017.

- 3) Οι υφιστάμενοι φορείς των οποίων η χωρική αρμοδιότητα επεκτείνεται ξαφνικά θα έχουν μεγαλύτερη έκταση, αλλά τους ίδιους ή και λιγότερους πόρους και προσωπικό. Οι νέοι φορείς που ιδρύονται θα χρειαστούν ένα εξάμηνο μόνο για να αποκτήσουν διοικητικό συμβούλιο.
- 4) Το σχέδιο νόμου δεν επιλύει βασικά λειτουργικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φορείς διαχείρισης κατά τα 15 χρόνια λειτουργίας τους, καθώς οι αρμοδιότητές τους δεν γίνονται αρκετά σαφείς και διακριτές, παρατείνοντας τη σύγχυση σε σχέση με άλλες αρχές που είναι συναρμόδιες.

Ο προβληματισμός των οργανώσεων εντείνεται λόγω της απουσίας περιγραφής του ρόλου του ΥΠΕΝ ως κεντρικού συντονιστή του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών. Ανησυχία μάλιστα προκαλεί η απουσία οποιασδήποτε αναφοράς στην Επιτροπή Φύση 2000, που λειτουργεί με επιτυχία και επιστημονική επάρκεια και ως εθνική επιτροπή προστατευόμενων περιοχών.

Οι οργανώσεις συμπεραίνουν ότι σε μεγάλο βαθμό η προστασία της ελληνικής φύσης θα εξαρτάται και πάλι από τη βούληση, το μεράκι και τις δεξιότητες των μελών των διοικητικών συμβουλίων και των εργαζομένων, καθώς η προσοχή τους θα είναι στραμμένη στη διευκρίνιση πολλών διαδικασιών για τη μεταβατική φάση λειτουργίας τους. Εξάλλου, για αυτή τη μεταβατική φάση, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η νόμιμη παράταση των υπαρχουσών συμβάσεων των εργαζομένων.

Τέλος, κρίνεται απαραίτητη η περαιτέρω ενίσχυση των προβλέψεων του σχεδίου νόμου για διαβούλευση και συμμετοχή τοπικών και άλλων φορέων στη συνδιαμόρφωση των προτεραιοτήτων και των δράσεων για την ολοκληρωμένη προστασία, τη συμμετοχική διαχείριση των σημαντικών αυτών περιοχών, καθώς και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των προστατευόμενων περιοχών.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις συμμετέχουν στη δημόσια διαβούλευση, καταθέτοντας κατ' άρθρο προτάσεις, ώστε το σχέδιο νόμου να βελτιωθεί πριν την κατάθεσή του στη Κοινοβούλιο και να μπορέσει να ανταποκριθεί στις ανάγκες προστασίας της μοναδικής ελληνικής φύσης.

Σημειώσεις προς τους συντάκτες:

- 1) Το σχέδιο νόμου «Οργάνωση και λειτουργία φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών» που τέθηκε σε διαβούλευση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συμπληρώνει τον νόμο – ραχοκοκαλιά για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας (ν. 3937/2011), ο οποίος θέσπισε για πρώτη φορά το εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών, εντάσσοντας όλες τις προστατευόμενες περιοχές της χώρας σε ένα ενιαίο πλαίσιο, ορίζοντας το πλαίσιο για τη διοίκηση τους.
- 2) Για το πλήρες κείμενο των παρατηρήσεων που οι οργανώσεις κατέθεσαν στον ιστότοπο της δημόσιας διαβούλευσης δείτε [εδώ](#).
- 3) Για το θέμα της διοίκησης των προστατευόμενων περιοχών έχουν πραγματοποιηθεί εδώ και χρόνια συζητήσεις και έχουν κατατεθεί σειρά προτάσεων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε την αξιολόγηση των φορέων διαχείρισης από την [Επιτροπή Φύση 2000](#) και τις σχετικές προτάσεις της, την αποτύπωση προβλημάτων από τις [περιβαλλοντικές οργανώσεις](#), το [κείμενο διαλόγου](#) του WWF Ελλάς, την [αντίθεση](#) των περιβαλλοντικών οργανώσεων στο σχέδιο νόμου για τις καταργήσεις και τη συγχώνευση των φορέων διαχείρισης, τα πορίσματα του Εθνικού Διαλόγου του 2014, κοκ. Πρόσφατα είχε οριστεί τεχνική ομάδα εργασίας από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στην οποία συμμετείχε εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών οργανώσεων.
- 4) Δείτε συνημμένο infographic που αποτυπώνει τη μοναδική αξία της ελληνικής φύσης.

Περισσότερες πληροφορίες:

- Παναγιώτα Θεοδώρα, Συντονίστρια θεμάτων προστασίας και διατήρηση περιβάλλοντος, ΑΡΧΕΛΩΝ, 6940470194

- Κωνσταντίνα Ντεμίρη, Υπεύθυνη θεμάτων περιβαλλοντικής πολιτικής, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, 210-8228704
- Σπύρος Ψαρούδας, Διευθυντής, Καλλιστώ, 6999-915200
- Βιβή Ρουμελιώτου, Συντονίστρια δράσεων πολιτικής, Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, 23850-51211
- Ιόλη Χριστοπούλου, Υπεύθυνη πολιτικής για το φυσικό περιβάλλον, WWF Ελλάς, 210-3314893